

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

България

МНОГОСЕКТОРНА ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ

Август 2023

Предварителни резултати

Снимка: Добрин Кашавелов / ВКБООН 2023

Цели и Методология

Цели

MSNA е регионална междуведомствена многосекторна оценка, която има за цел да обхване и проучи:

- Нуждите на бежанците в България, с акцент върху бежанците, които са анкетирани на територията на страната;
- Нивото на достъп до основни услуги и как се задоволяват нуждите на бежанците;
- Пропуските в предоставянето на услуги и приоритетите на бежанците за следващата година.

MSNA е ключов източник на информация при планирането на отговора на бежанската ситуация през 2024 г., който има за цел да обхване изискванията за финансиране и планиране.

Представените предварителни резултати обхващат следните теми:

1. Демографски характеристики
2. Защита
3. Образование
4. Социално-икономическо приобщаване и издръжка
5. Здраве
6. Настаняване

Общ преглед

Реализирани
посещения

1054

Домакинства

СЪБИРАНЕ НА ДАННИ ОТ

Глобал Метрикс

Обхват на населението

Бежанци, живеещи в България, например в частни жилища, под наем, хостели/хотели и в определени от държавата колективни места.

СЪБИРАНЕ НА ДАННИ

От 22/7 до 18/8

ПРЕДВАРИТЕЛЕН АНАЛИЗ,
ИЗВЪРШЕН ОТ

Глобал Метрикс

Методология

Предварителните резултати се основават на анализа на част от всички проведени анкети.

Население	Бежанци, живеещи в България, например, в частно настаняване, под наем, в хостели/хотели и в определени от правителството места за колективно настаняване
Дизайн	Интервюта в домакинства
Събиране на данни	От 22/7 до 18/8 от интервюери на Глобал Метрикс
Обем на извадката (предварителни резултати/ MSNA)	1054 домакинства; обхванати са 2258 членове на домакинства 8,3 % живеят в места за колективно настаняване или в жилища, споделени с други бежанци. 91,0% живеят в частни жилища под наем за своя сметка, спонсорирани от държавата жилища по хуманитарна програма (хотел или държавна почивна база), хотел/хостел или други.

Извадка и представителност: Целенасочено подбрани респонденти по критериите - географски обхват, различни видове настаняване. Поради липса на информация за генералната съвкупност резултатите не претендират да са представителни, а са индикативни.

ОГРАНИЧЕНИЯ:

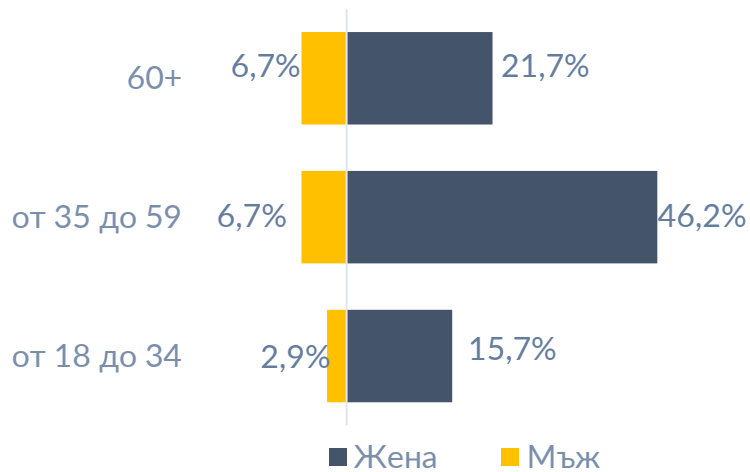
- Събирането на данни по време на лятото / училищната ваканция най-вероятно е повлияло на извадката;
- Липса на данни за конкретните райони на пребиваване на бежанците извън местата за колективно настаняване; Налични данни на ниво населено място
- Чувствителност по отношение на въпросите, свързани със закрилата и доходите, поради което има голям процент неотговорили и по-малко надеждни данни;
- Пристрастие на респондентите: някои показатели могат да бъдат подценени или надценени поради субективните възприятия на респондентите.

Демографски профил

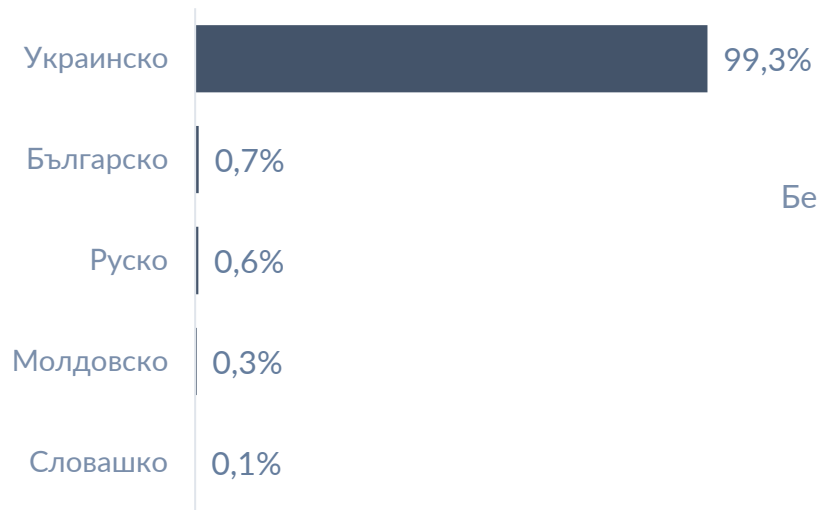
Демографски профил

Респонденти

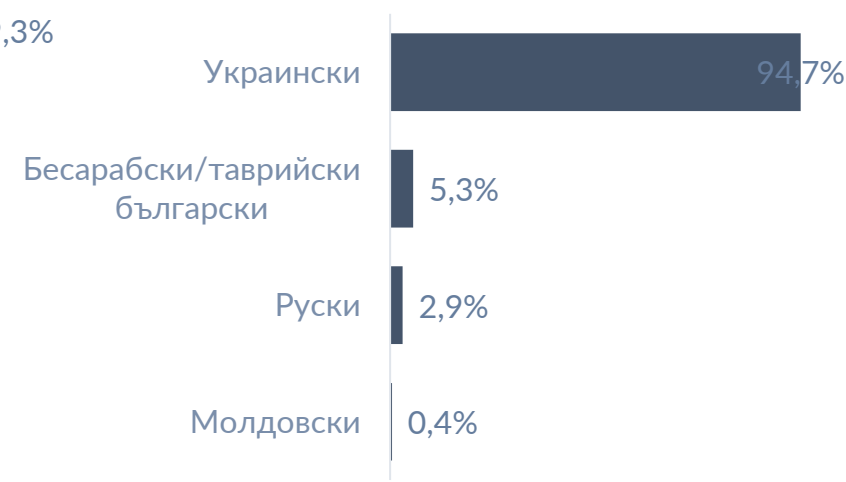
% на респондентите по пол и възраст

% на респондентите по гражданство

% на домакинствата по етнически произход (самоопределен)

Две трети (**66,6%**) от анкетираните са **жени**, а **33,3%** са **мъже**. Възрастовата група на 35-59-годишните е най-голяма.

94,7 % от всички анкетирани се определят като украинци. С **българско** гражданство са **0,7%**, с **руско** - **0,6%**, с **молдовско** - **0,3%**, и със **словашко** - **0,1%**. **94,7%** от респондентите се самоопределят като хора с **украински** произход, **5,3%** като **бесарабски/таврийски българи**, **2,9%** като **руснаци** и **0,4%** като **молдовци**.

Демографски характеристики

Характеристики на домакинствата и населението

Среден размер на домакинствата

2.1

Домакинства с деца

45.4%

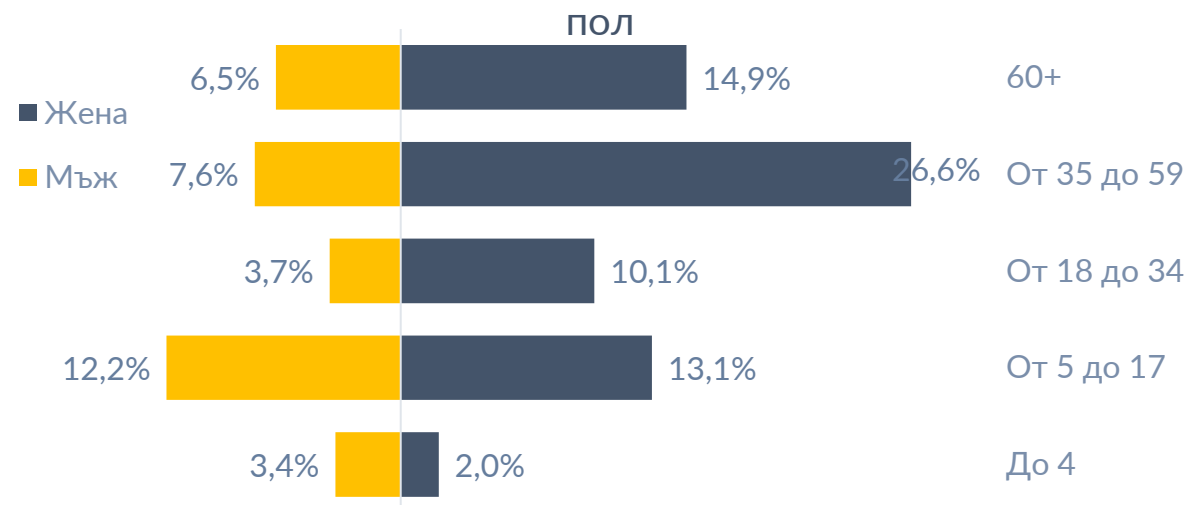
% от домакинствата с хронично болен член

51.2%

% от домакинствата с бременни или кърмещи жени

2.9%

Членове на домакинството по възрастова група и пол

% на деца

30.7%

% на възрастни бежанци

21.4%

% на лицата със степен на увреждане 3 и повече

10.2%

Демографски характеристики

Профили на домакинствата

Едно или повече лица на
възраст между 18 и 59
години без зависими лица

24.4%

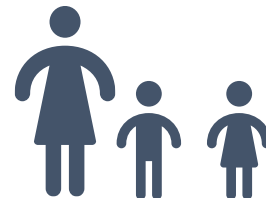
Две или повече лица на
възраст между 18 и 59
години със зависими лица

15.4%

Само едно лице на
възраст между 18 и 59
години със зависими лица

34.4%

Един или повече
възрастни (60+)

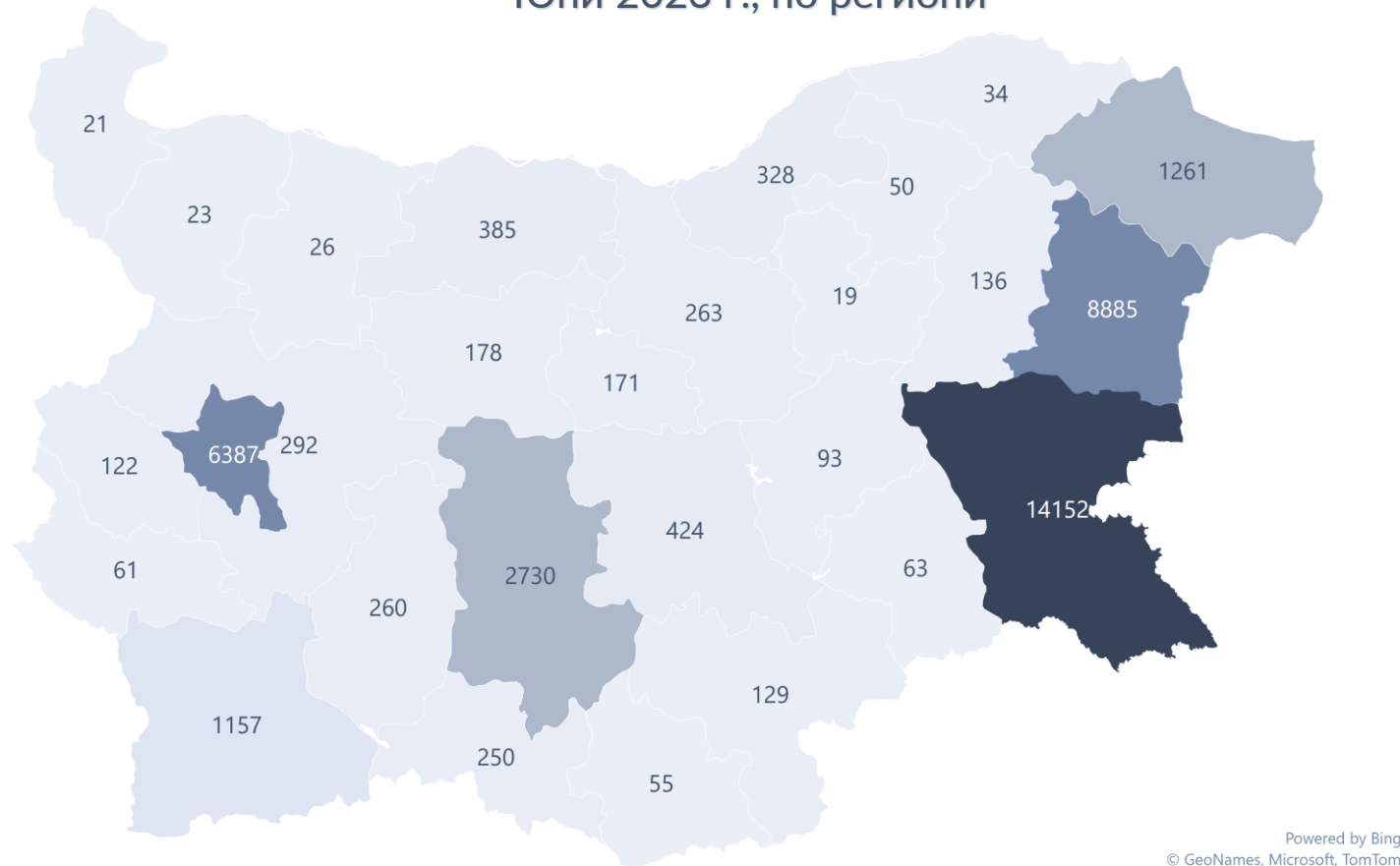
22.2%

Демографски характеристики

Район на пребиваване

Валидни регистрации за временна закрила в България,
Юни 2023 г., по региони

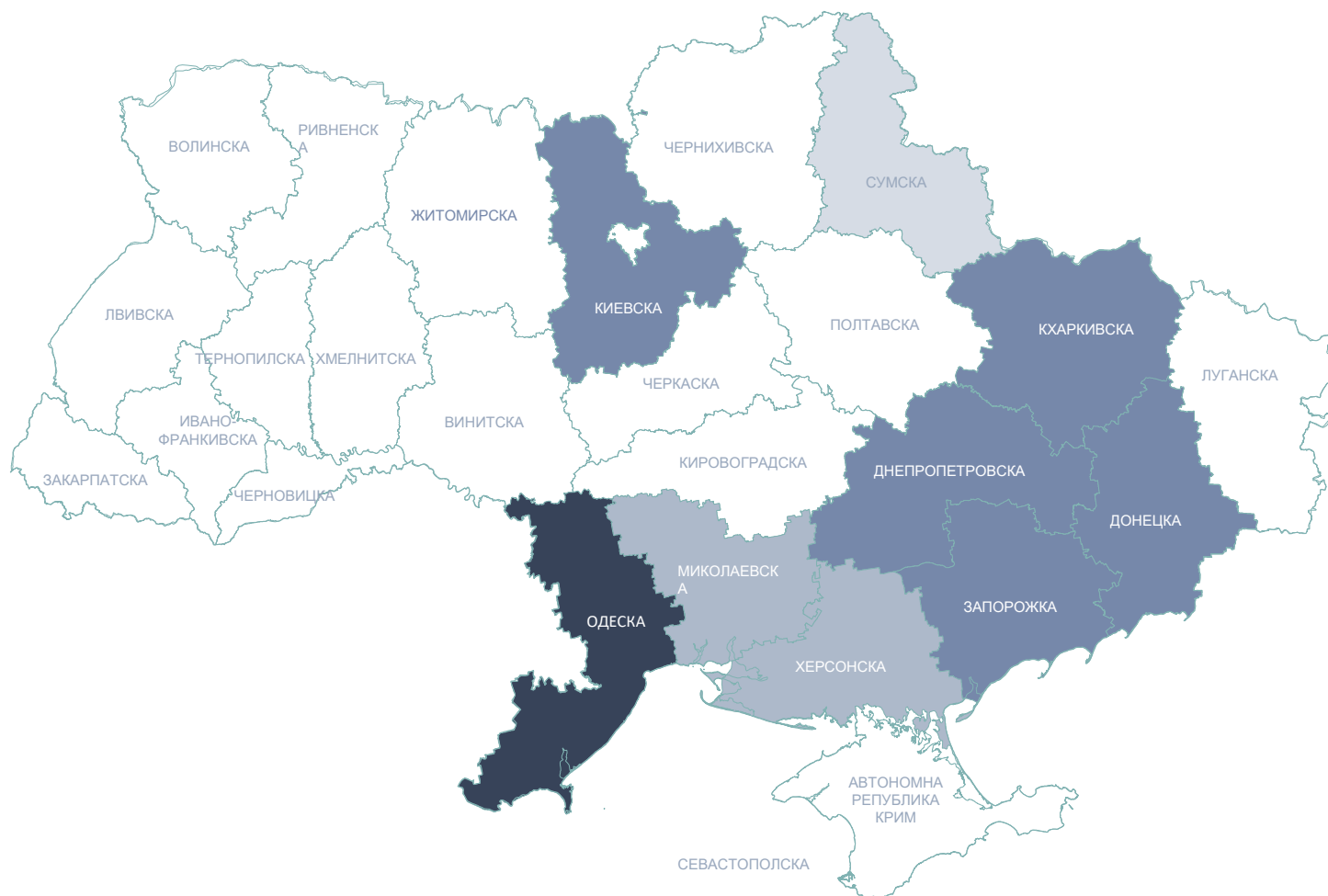

Powered by Bing
© GeoNames, Microsoft, TomTom

Към края на август 2023 г. в Европа пребивават 5 834 100 бежанци от Украйна. За същия период на територията на България са обхванати и регистрирани 86 490 лица, като 57 000 от тях са обхванати чрез петте функциониращи в страната центъра "Синя точка". След пристигане в България около 50 000 са решили да останат на територията на страната. Най-голям дял от лицата, получили временна закрила, избират да пребивават в областите Бургас, Варна, София и Пловдив, като тази тенденция се наблюдава и запазва от март 2022 г. насам. С цел постигане на максимална представителност и сходство на извадката със структурата на населението като цяло, в изследването са обхванати 32 населени места с над 100 украински граждани със статут на временна закрила в България на възраст над 18 години, за които данните са предоставени от ДАБ на ВКБООН.

Демографски характеристики

Разпределение на бежанците от Украйна по област на произход

Всеки заштрихован регион представлява конкретната област, от която тези домакинства са били разселени.

Най-голям дял от украинските бежанци в България произхождат от Одеска област (18,2 %). Тези, които идват от Киевска (13,9%), Днепропетровска (12,9%), Харковска (11,4%), Запорожска (10,6%) и Донецка (10%) област, са с по-ниски, но сходни дялове.

Другите области, от които идват бежанците от Украйна, са Николаевска (7,2%), Херсонска (5,9%) и Луганска (2,2%).

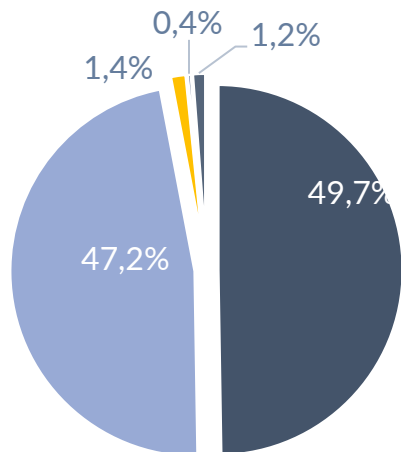
Защита

Защита

Статут

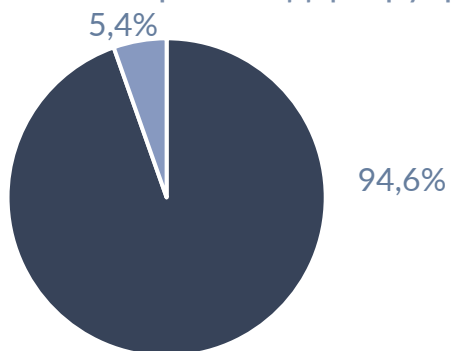
Вашето семейство кандидатствало ли е за временна закрила в България (% от домакинствата)

- Да, кандидатствах за първоначалната схема
- Да, кандидатствах за удължаване
- Не, но планирам да кандидатствам
- Не и не планирам да кандидатствам
- Предпочитам да не отговарям

Регистрирахте ли се отново за временна закрила в България след февруари 2023 г.?

- Да
- Не

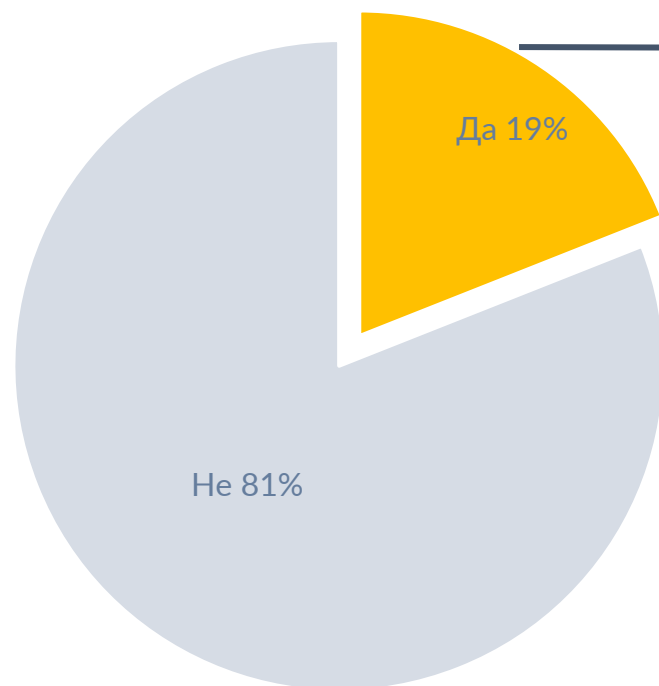

% причини за неподаване на молба или за повторна регистрация за временна закрила (4 основни причини)

Социално напрежение

% от домакинствата, съобщаващи за напрежение с приемащата общност

Типове враждебно поведение (сред 19%, които съобщават за напрежение)

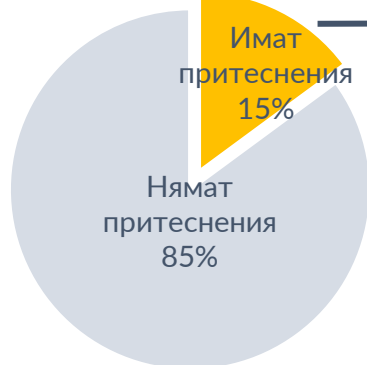

Защита

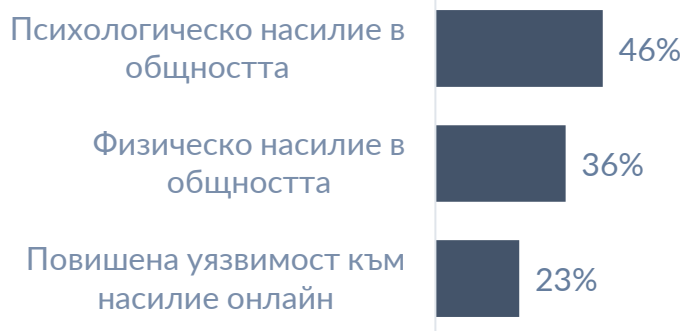
Защита на децата

% от домакинствата, които са притеснени за рисковете, пред които са изправени момчетата

(Сред домакинствата с момчета)

% от домакинствата, които съобщават за най-сериозните рискове, пред които са изправени момчетата

% от домакинствата, които са притеснени от рисковете, пред които са изправени момичетата

(Сред домакинствата с момичета)

% от домакинствата, които съобщават за най-сериозните рискове, пред които са изправени момичетата

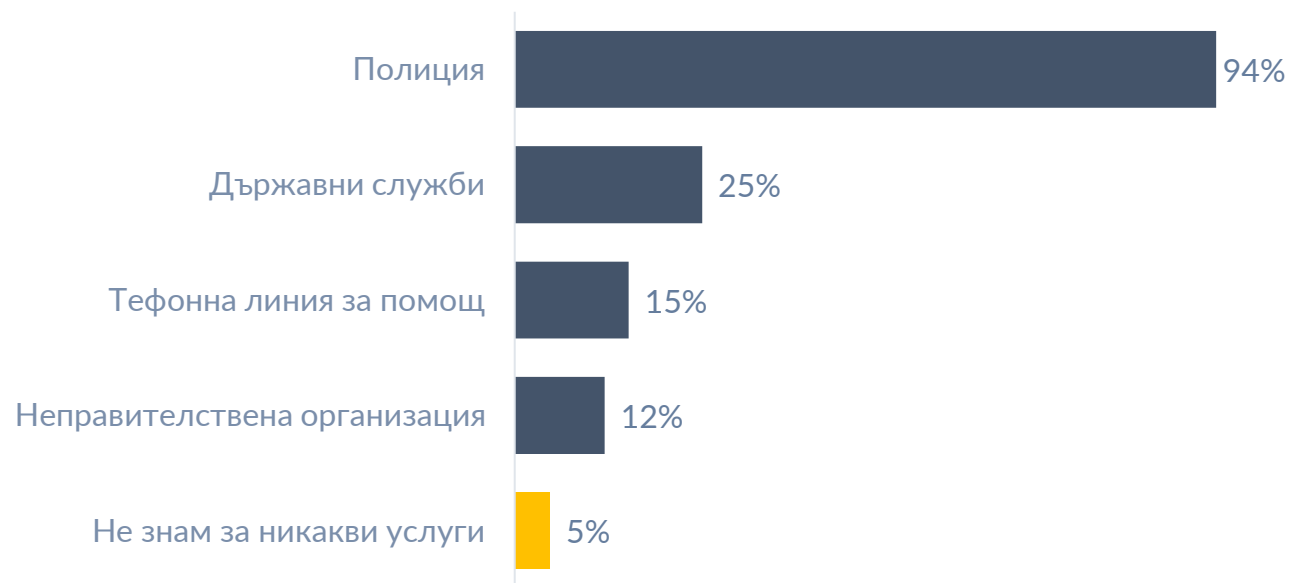
Сходни дялове от домакинствата са **притеснени за рисковете, пред които са изправени момчетата и момичетата** - съответно **15%** и **18%**.

Психологическата травма, включително влошеното психосоциално състояние, се счита за по-голям риск за момичетата, докато физическото насилие и уязвимостта към насилие се считат за по-голям риск за момчетата.

Защита

Защита на децата

% от домакинствата, които са запознати с услугите за докладване при насилие над деца

В случаи на насилие, експлоатация или negliжиране на деца в общността, анкетираниите предлагат да се отиде в **полицията (94%)**. Другите обществени услуги са по-малко познати на респондентите. **Една четвърт от тях биха потърсили държавна институция, 15 % биха се обадили на национална гореща линия, а 12 % биха се свързали с неправителствена организация.**

Насилие, основано на пола

% от респондентите, които знаят как да получат подкрепа от услуги, свързани с насилие, основано на пола

% от домакинствата, които имат притеснения за сигурността на жените (Сред домакинствата, в които има жени)

Основни притеснения за сигурността на жените (Сред тези, които имат някакви притеснения)

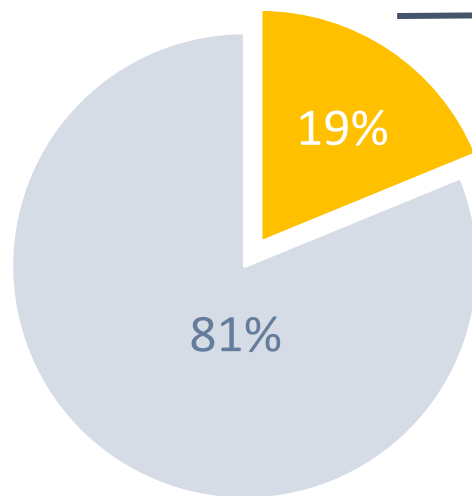

23% от домакинствата **съобщават за опасения относно безопасността и сигурността на жените**, като първите три най-често посочвани от тях са големият риск **да бъдат ограбени (70% споменават това)**, да бъдат подложени на **вербален тормоз (37%)** и да бъдат **заплашвани с насилие (17%)**.

По отношение на услугите, свързани с насилие, основано на пола, респондентите са най-запознати с предоставяните услуги в сферата на **безопасността и сигурността**, както и със **здравните услуги** (съответно **63 %** и **51 %**). Значителна част от анкетираните знаят как да потърсят **правна помощ (41%)** или **психосоциални услуги (39%)** и познават конкретна гореща **телефонна линия (32%)**.

Насилие, основано на пола

% от домакинствата, които имат притеснения за
сигурността на мъжете
(Сред домакинствата, в които има мъже)

■ Имат притеснения ■ Нямат притеснения

Основни притеснения за сигурността на мъжете
(Сред тези, които имат някакви притеснения)

19% от домакинствата са **загрижени за безопасността и сигурността на мъжете**, което е малко по-малко, отколкото при жените. Четирите основни опасения са, че ще **бъдат ограбени (74%)**, че ще бъдат подложени на **вербален тормоз (39%)**, че ще бъдат **заплашени с насилие (20%)** и че ще бъдат подложени на **икономическо насилие (13%)**.

Защита

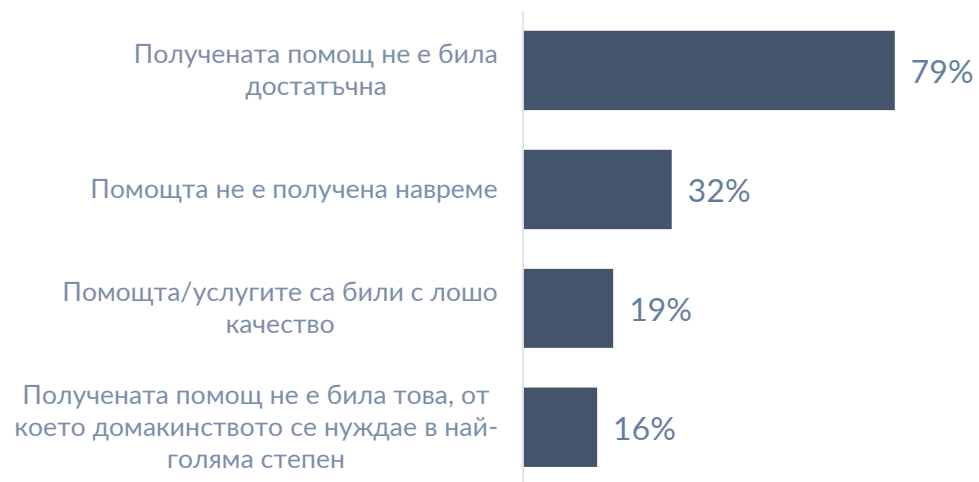
Подкрепа на засегнатите лица

% от домакинствата, удовлетворени от

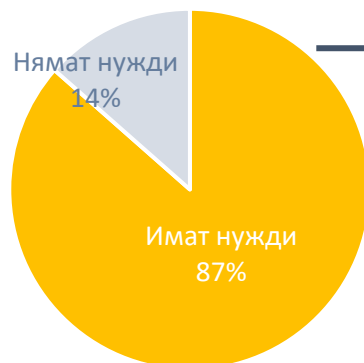
помощта

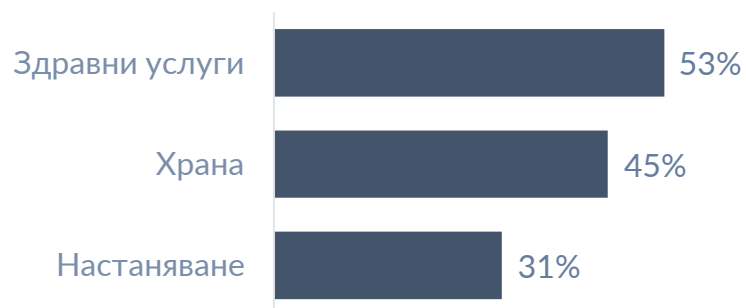
Причини за неудовлетвореност от помощта:

% от домакинствата, посочили, че имат нужди
(Сред всички домакинства)

Топ 3 най-често посочвани приоритетни нужди
(Сред тези, които имат приоритетни нужди)

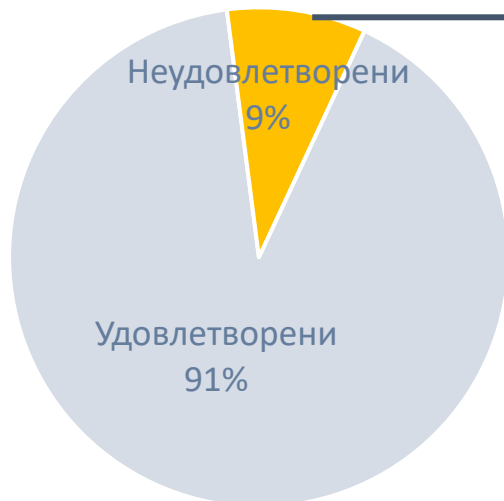
Повече от половината от домакинствата не са получавали помощи през последните три месеца. 31% са получили някаква помощ и изразяващи висока удовлетвореност от нея.

9% не са доволни от получената помощ (нисък дял). Основната причина за неудовлетвореност от получената помощ е, че тя е била **недостатъчна (79%)**.

87% от домакинствата съобщават за **неудовлетворени нужди** - най-често споменавани са нуждите от **здравни услуги (53%), храна (45%) и настаняване (31%)**.

Подкрепа на засегнатите лица

% от домакинствата, които са доволни от
служителите, предоставящи помощ

Причини за неудовлетвореност от
хуманитарните работници

Голямото мнозинство от домакинствата - **91%**, са доволни от служителите, предоставящи помощ. Сред недоволните (**9 %**) основните посочени причини са свързани с **качеството или недостатъчността** на предоставената помощ. Друга причина за неудовлетвореност е **липсата на комуникация и консултация със самия ползвател**, така че предоставената помощ да отговаря на неговите нужди.

Образование

Включване в образователната система

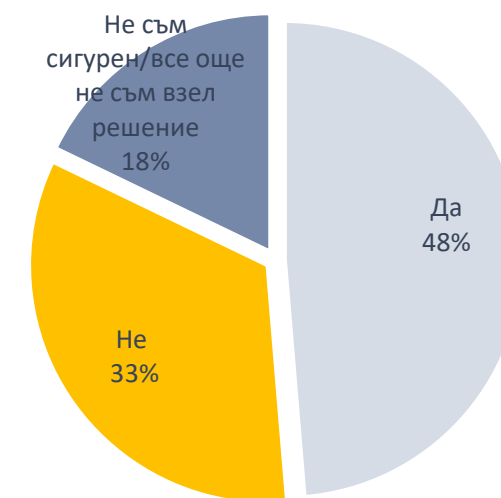
% от децата в училищна възраст, които са заявили, че посещават училище в България през 2022/23 учебна година

Основни причини за незаписване на децата в училище

Деца, които се планира да бъдат записани в училище през 2023/24 г.

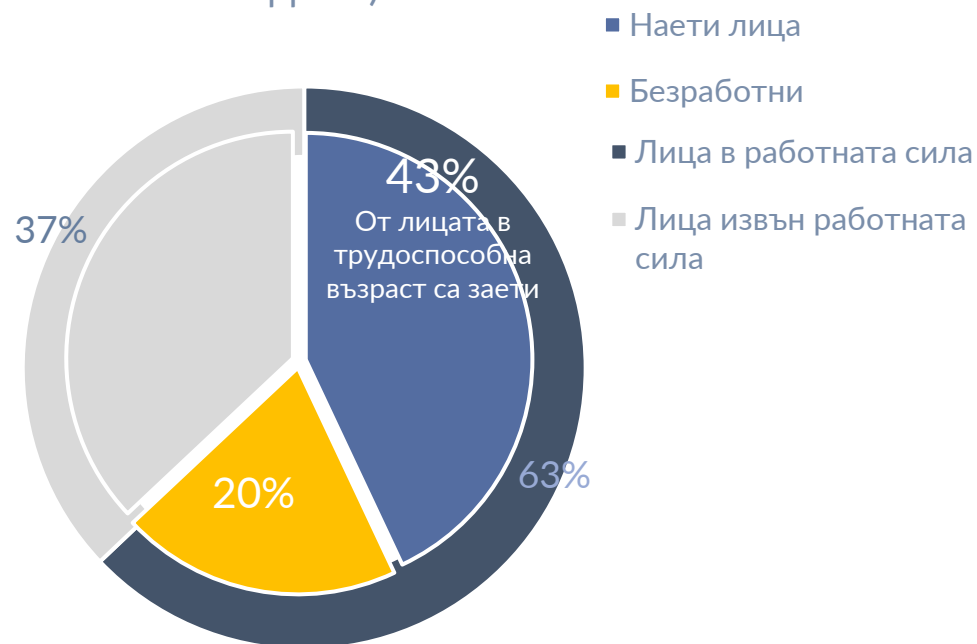
За по-голямата част от децата - **71%**, е посочено, че **НЕ СА ЗАПИСАНИ** в училище в България през учебната 2022/23 година. Основните причини за незаписване са фактът, че детето **посещава украинско дистанционно обучение (68%)**, езиковата бариера (**12%**), както и липсата на място в училище, детска градина или ясла (**11%**).

Процентът на децата, за които се **планира да бъдат записани в училище** през следващата учебна година, е **48%**. За **33%** не е планирано да бъдат записани, а **18%** от родителите на децата все още **не са взели решение** по този въпрос.

Социално-икономическо включване и издръжка

Заетост и приобщаване

Участие в работната сила
(от населението в трудоспособна възраст от 16 до 64 години)

% от младежите (16-24 г.), които не са в образование, заетост или обучение (NEETs)

17%

Определенията по-долу се основават на основните въпроси от изследването на работната сила на Международната организация на труда (LFS).

Заетост: Заетостта включва лица в трудоспособна възраст, които през изминалата седмица са извършвали дейности, генериращи доходи. Това включва формална заетост, самонаемане, селскостопанска/рибарска работа, разнообразно генериране на доходи, временно отсъствие от платени длъжности и неплатен принос към семейния бизнес.

Безработица: % на лица в трудоспособна възраст, които не са били заети през последната седмица (според определението по-горе), които са търсили платена работа или са се опитали да започнат бизнес през последните 4 седмици и които са готови да започнат работа през следващите 2 седмици, ако някога се появи работа или възможност за бизнес.

Извън работната сила: % от лицата в трудоспособна възраст (които не са били наети през последната седмица и/или които не могат да започнат работа през следващите 2 седмици, ако се появи възможност за работа или бизнес, или не са търсили платена работа, или не са се опитвали да започнат бизнес през последните 4 седмици.

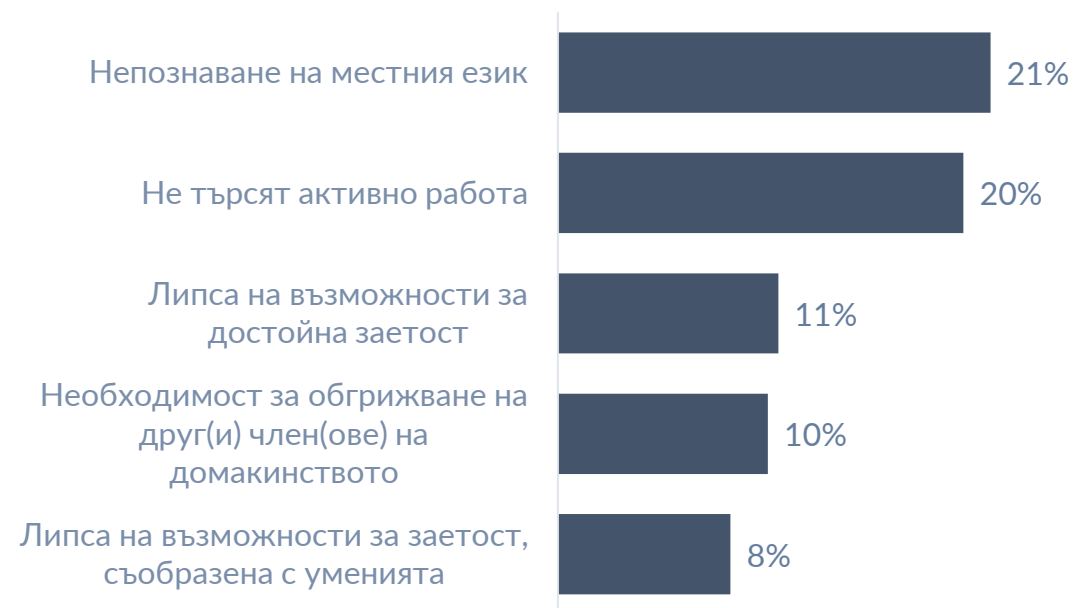
В работната сила: Заети и безработни

Заетост и приобщаване

% на зетите членове на домакинствата по сектори на заетост

% на членовете на домакинствата по основни причини за ненамиране на работа

43% от членовете на домакинствата в трудоспособна възраст (16-64 години) са заети, а 20% са безработни. 17% от домакинствата с младежи (16-24 години) имат член, който не е ангажиран с образование, заетост или обучение. Най-често срещаните сектори на заетост са хотелиерство и ресторантьорство, производство, образование и отдих.

Основните пред извикателства, за които се съобщава, са **липсата на познания по български език, липсата на възможности за достойна заетост и липсата на възможности за заетост, съобразена с техните умения.**

Препитание и приобщаване

Можете ли сега да си позволите повече стоки и услуги в сравнение с първите месеци в България (% от домакинствата)

% от бежанците получили социални помощи от българското или украинското правителство
20,2%

% от домакинствата получили обезщетения за социална закрила само от украинското правителство
14.8%

% от домакинствата получили социални помощи само от българското правителство
4.0%

% от домакинствата получили помощи за социална закрила както от българското, така и от украинското правителство
1.4%

% на домакинствата, които могат да си позволят по-малко стоки и услуги, според причината за промяната (Сред тези, които сега могат да си позволят по-малко стоки и услуги, в сравнение с първите месеци в България)

СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С ПРЕПИТАНИЕТО

Топ 5 на най-прилаганите стратегии за справяне с препитанието

■ % от домакинствата

61.2%

От домакинствата са приложили поне една стратегия за справяне с препитанието

СТРАТЕГИИ ЗА НАБАВЯНЕ НА ХРАНА

Домакинства, които съобщават за стратегии за набавяне на храна

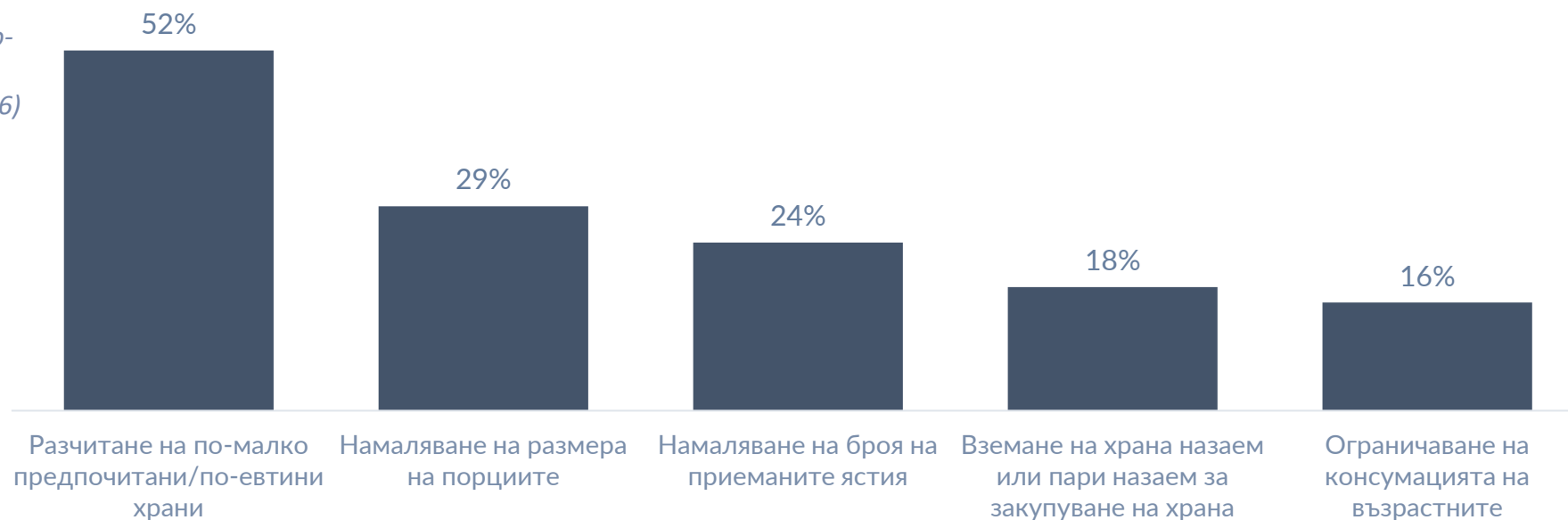
■ % от домакинстрата

RCSI

11.3

Reduced Coping Strategy Index

**Колкото по-близко до 0 е резултатът, толкова по-рядко срещани са стратегиите за справяне.
(минимална стойност - 0; максимална стойност - 56)*

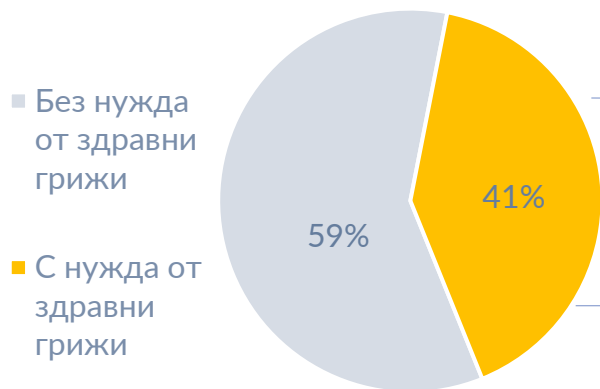

Здраве

Здраве

Достъп до здравеопазване

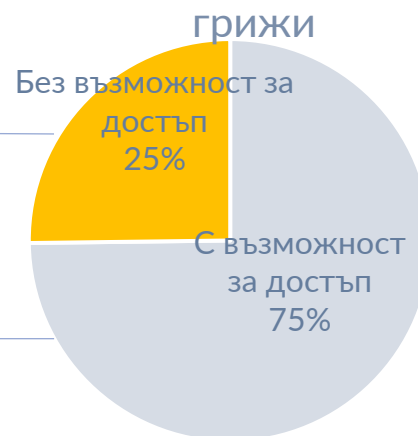
% от домакинствата с
нужда от здравни грижи

% от всички украински бежанци в
България с нужда от здравни
грижи, които не са имали достъп
до здравни грижи

6.5%

% от домакинствата, които
нямат достъп до здравни
грижи

% на лицата с неудовлетворени нужди от
здравни грижи по налични бариери пред
достъпа

25% от нуждаещите се домакинства нямат достъп до необходимите здравни грижи. На индивидуално ниво **6,5 %** от всички украински бежанци в България, които имат нужда от здравни грижи, не могат да получат достъп до такива.

Основните докладвани пречки пред достъпа до здравни грижи са невъзможността да се платят таксите в клиниката (**39%**) или транспортните разходи (**21%**), липсата на българско здравно осигуряване (**24%**) и езиковата бариера (**19%**).

Психично здраве и психосоциална подкрепа

% от членовете на домакинствата, които се нуждаят от услуги в областта на психичното здраве и психосоциалните услуги (ПЗПСУ)

7%

% от членовете на домакинствата, които са получили ПЗПСУ

24.2%

% от членовете на семейства, които не са получили психичноздравна и психосоциална подкрепа, според съобщените бариери

Според анкетираните **7%** от членовете на домакинствата се **нуждаят от подкрепа в областта на психичното здраве или психосоциалните грижи**. От тези лица **24%** са **получили помощ за своя проблем**. Основната причина да не получат необходимата им помощ е фактът, че **не са знаели къде да я потърсят (48%)**.

Настаняване

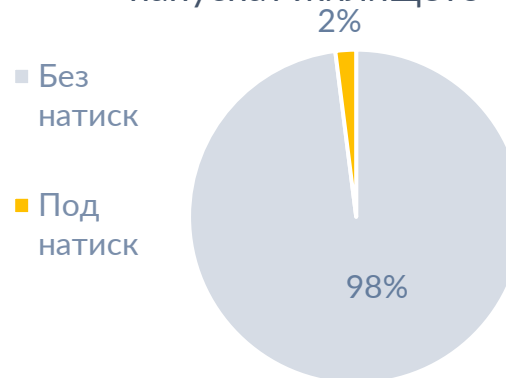
Подслон/Настаняване

Сигурност на престоя, жилищни условия

% на домакинствата по начин на настаняване

% на домакинствата, подложени на натиск да напуснат жилището

Що се отнася до условията на живот на домакинствата, най-често срещаната мярка е **настаняване на собствени разноски (49%)**. **23 %** живеят в жилища спонсорирани от правителството по хуманитарна програма, **15 %** - в хотел/хостел, **4 %** - в колективно жилище, а **3 %** споделят настаняване с други хора.

Само **2 %** от домакинствата са **подложени на натиск да напуснат жилището си**.

% от домакинствата с проблеми с условията на живот в настоящото жилище

% от домакинствата по вид проблеми, свързани с условията на живот (Сред тези, които имат някакви проблеми)

16% от домакинствата съобщават за **проблеми, свързани с настоящите им условия на живот**. Най-често срещаните проблеми са **невъзможността да се готви или да се съхранява правилно храната, невъзможността да се поддържа топло или хладно място и недостатъчното лично пространство**.